

1. A GASZTRONÓMIA NYELVE (A RÉGI RECEPTKÖNYVEKTŐL A GASZTROBLOGOKIG)

1.1. MAGYAR NYELV – STILISZTIKA, NYELVI ELEMZÉS

KEMÉNY Gábor: Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába. Bp. 2002. 227 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához; 14.)

KISS Jenő: Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak. Bp. 2002. 318 p.

PETHŐ József: Alakzat és jelentés. Az alakzatok stílus- és jelentésképző szerepe a szövegben. Bp. 2011. 199 p. (Segédkönyvek a nyelvészet tanulmányozásához, 129.)

SZATHMÁRI István: Stílusesszók és alakzatok kislexikona. Bp. 2010. 146 p. (Az ékesszólás kiskönyvtára, 14.)

1.2. A SZAKNYELVEK JELLEMZŐI

1.2.1. A SZAKNYELVEK HELYE A NYELVTUDOMÁNYBAN

BANCZEROWSKI, Janusz: A szaknyelvek és a szaknyelvi szövegek egyes sajátosságairól. In: Magyar Nyelvőr, 2004. 4. sz. 446-452. p.

<http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1284/128406.pdf>

DÁNIEL Ágnes: Szaknyelv vagy szakmai nyelvhasználat? Szakszöveg vagy szaktudományos szöveg? In: Magyar Nyelvőr, 1982. 3. sz. 337-342. p.

http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1982/?pg=356&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

KURTÁN Zsuzsa: A szaknyelv fogalma és értelmezései. In: K. Zs.: Szakmai nyelvhasználat. Bp. 2003. 37-52. p.

PUSZTAI István: Szaknyelv és műhelyszargon. In: Magyar Nyelvőr, 1975. 4. sz. 395-404. p.

<http://docplayer.hu/7425710-Magyar-nyelvor-szaknyelv-es-muhelyszargon.html>

SEREGY Lajos: Mi a szaknyelv? In: Szaknyelvi divatok. Szerk. Bíró Ágnes. Bp. 1989. 13-27. p.

1.2.2. A SZAKNYELVEK MAI ÁLLAPOTA

PUSZTAI Ferenc: A XX. század műveltségváltásai és nyelvi változásai. In: Magyar Nyelv, 2000. 4. sz. 385-391. p.

http://epa.oszk.hu/00000/00032/00007/EPA_00032_magyar_nyelv_2000_04_pusztai.htm

SZABÓ István Mihály: A magyar szaknyelvi-kommunikációs kultúra az ezredfordulón. In: Magyar Tudomány, 2001. 6. sz. 739-752. p.
<http://www.matud.iif.hu/01jun/szabo.html>

A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője. Szerk. Balázs Géza. Bp. 2004.
1. köt. 245-287. p.
2. köt. 109-210. p.

1.3. A GASZTRONÓMIA NYELVE

MONTANARI, Massimo: Éhség és bőség. A táplálkozás európai kultúrtörténete. Bp. 1996.
212 p. (Európa születése)

1.3.1. RÉGI MAGYAR SZAKÁCSKÖNYVEK, RECEPTEK - ÉS NYELVI JELLEMZŐIK

CSABAINÉ CSER Katalin: Történelmi magyar konyhanyelv. Kultúrtörténeti „mazzolák” a magyar nyelv múltjából. Bp. 2004. 192 p. (Magyar tükör; 2.)

DEDE Franciska: Tartsd jól a bestiát! Egy századfordulós „blog” története. Bp. 2010. 185 p.
Ua.: Gasztroblog a századfordulóról.
http://mult-kor.hu/20110211_gasztroblog_a_szazadfordulorol

DRAVECZKY Balázs: Bevezető. In: D. B.: Bagolytüdő és articsóka. Bp. 2001. 5-6. p.

FINCZICZKY István: A magyar konyha. In: Magyarosan, 1933. 1-2. sz. 19-20. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MAGYAROSAN_02/?pg=20&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

GOMBOCZ Zoltán: A régi magyar ételnevekről. 1-2. In: Magyar Nyelv, 1905. 4. sz. 160-168.p., 4. sz. 254-261. p.
<http://www.djm.hu/files/docs/gzetelnevek.pdf>

HUTÁS Magdolna: A főzés műveleteinek kifejezőköréből. In: Magyar Nyelv, 1950. 1. sz. 81-84. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1950/?pg=82&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

JAKUBOVICH Emil: Régi magyar receptek. In: Magyar Nyelv, 1933. 5-6. sz. 187-189. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1933/?pg=190&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

KERTÉSZ Manó: Konyhai magyarság. In: Magyar Nyelvőr, 1936. 9-10. füz. 133-136. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1936/?pg=138&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

KOVÁCS József: Szentbenedeki Mihály szakácskönyve 1601-ből. In: Magyar Nyelv, 1959. 1. sz. 135-143. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1959/?pg=140&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

KOVÁCS Sándor Iván: „A gyomros matéria”. In: K.S.I.: Szakácmesterségnek és utazásnak könyvecskéi. Két tanulmány. Bp. 1988. 11-92. p.

MÁRKUS Jenő: Nagy Magyarország szakácskönyve. Összeáll. Lucullus. Bp. 1939. 160 lap. Athenaeum. In: Magyarosan, 1939. 1-2. sz. 129-130. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MAGYAROSAN_08/?pg=138&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

MÉSZÁROS Vilma: Ételnevek egy múlt századbéli szakácskönyvből. In: Magyar Nyelvőr, 1880. 1. füz. 71-74. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1880/?pg=74&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

MÉSZÁROS Vilma: Figyelemre méltó szók és kifejezések egy múlt századbéli szakácskönyvből [Szakáts mesterségnek könyvecskéje, melyben... Nagyszombat, 1785.]. In: Magyar Nyelvőr, 1880. 4. füz. 167-170. p., 5. füz. 210-212. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1880/?pg=170&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

NYIRKOS István – R. HUTÁS Magdolna: Az ételkészítés műveleteinek és eszközeinek nyelvi kifejezései legrégibb szakácskönyvünkben. In: Magyar Nyelvőr, 1959. 4. sz. 508-509. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1959/?pg=521&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

PAPP Márió: Mit mond a Főúr, ha azt mondja... Gasztronómiai magánszótár. Bp. 2015. 333 p.

PINTÉR Jenő: Kávésok. A kávéházi iparban elterjedt műhely-szakszótár. Egybeállították: Mészáros Győző ipartestületi elnök, Marton József iparosiskolai igazgató és Bock Lajos iparosiskolai szakelőadó. In: Magyarosan, 1938. 3-4. sz. 89-90. p.
http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MAGYAROSAN_07/?pg=94&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

PROHÁSZKA János: Kalandozás a vendéglátóipar szavainak világában 1-2. In: Magyar Nyelvőr, 1951. 1. sz. 46-51. p., 2. sz. 127-129. p., 3. sz. 205-208. p., 4. sz. 294-297. p., 5. sz. 349-354. p.

http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1951/?pg=61&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

PROHÁSZKA János: A legrégebb magyar szakácskönyvről. In: Magyar Nyelv, 1960. 1. sz. 134-139. p.

http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1960/?pg=135&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

REJTŐNÉ HUTÁS Magdolna: A főzés eszközei és műveletei kapcsolatának nyelvi kifejezései. In: Magyar Nyelv, 1951. 2. sz. 281-284. p.

http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1951/?pg=282&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

REJTŐNÉ HUTÁS Magdolna: Régi ételneveinkről. In: Magyar Nyelv, 1956. 1. sz. 76-78. p.

http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1956/?pg=79&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

REJTŐNÉ HUTÁS Magdolna: Szakácsok. In: Magyar Nyelv, 1953. 1-2. sz. 186-190. p.

http://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelv_1953/?pg=187&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon:
<http://arcanum.hu/hu/adt/>

1.4. A MAGYAR NYELV AZ INFORMATIKA KORÁBAN

BÁRTHÁZI Eszter: A topik jelenségének relevanciája a megnyilatkozástípus, valamint a mondat szintjén. In: Magyar Nyelvőr, 2012. 4. sz. 461-47. p.

<http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1364/136412.pdf>

BÓDI Zoltán: Az írott beszélt nyelv. In: B. Z.: A világháló nyelve. Internetezők és internetes nyelvhasználat a magyar társadalomban. Bp. 2004. 32-56. p.

CSALA Bertalan: A blog műfajáról.

<http://e-nyelvmagazin.hu/2010/09/10/a-blog-mufajarol/>

CSALA Bertalan: Van olyan műfaj, hogy blog? In: Az internetkorszak kommunikációja. Tanulmányok. Szerk. Balázs Géza, Bódi Zoltán. Bp. 2005. 89-109. p.

A multimediális szövegek megközelítése. Kérdések – válaszok. Szerk. Petőfi S. János, Benkes Zsuzsa. Pécs, 2002. 154 p. (Iskolakultúra – könyvek; 11.)

PETYKÓ Márton: A blog műfaji jellemzőinek korpuszalapú vizsgálata. In: Magyar Nyelvőr, 2012. 1. sz. 45-72. p.

<http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1361/136104.pdf>

1.5. A GASZTRONÓMIA SAJÁTOS MAI SZAKNYELVI MEGNYILVÁNULÁSAI - GASZTROSZEMIOTIKA

BALÁZS Géza: Az ízlelés szemiotikájának jelentéstana. In: B. G.: Antropozsemiotika. Bp. 2015. 155-161. p.

Ua.: Gasztroszemiotika. Az étkezés jelei. Szerk. Balázs Géza, Balázs László, Veszelszki Ágnes. Bp. 2012. 47-53. p.

KAPITÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor: A gasztronómia felértékelődése. In: K. Á.-K. G.: Látható és láthatatlan világok az ezredfordulón – és utána. Bp. 2013. 126-132. p.

KAPTÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor: A gasztronómiai érdeklődés szociokulturális okai, szemiotikai jelei. In: Gasztroszemiotika. Az étkezés jelei. Szerk. Balázs Géza, Balázs László, Veszelszki Ágnes. Bp. 2012. 15-32. p.

Ua.: K. Á.- K. G.: A mindennapi élet jelrendszereiről. Szocio-szemiotikai tanulmányok. Bp. 2014. 431-469. p.

MINYA Károly: Az elmúlt tíz év jellemző idegen szavai. In: M. K.: Mai magyar nyelvújítás. Szókészletünk módosulása a neologizmusok tükrében a rendszerváltástól az ezredfordulóig. Bp. 2003. 29-58. p.

1.5.1. A MAI SZAKÁCSKÖNYVEK, RECEPTEK – ÉS EGY ÚJ MŰFAJ: A GASZTROBLOGOK - NYELVI JELLEMZŐI

BÓDI Zoltán: A blogok nyelvészeti aspektusai

<http://e-nyelvmagazin.hu/2010/09/10/a-blogok-nyelveszeti-aspektusai/>

SZEKERES Andrea. Hobbiból hivatás. Szeretett főzni, megmondó lett. In: Kreatív, 2016. 3. sz. 24-27. p.

SZÚTS Zoltán: A gasztroblog mint a valóságra reflektáló többkezes alkotás. In: Szépirodalmi Figyelő, 2012. 1. sz. 48-57. p.

<http://www.szepirodalmifigyelo.hu/pdf/2012/12-1-013-szuts.pdf>

VEZELSZKI Ágnes: Internetes szakácskönyvek: a receptblogok. In: Gasztroszemiotika. Az étkezés jelei. Szerk. Balázs Géza, Balázs László, Veszelszki Ágnes. Bp. 2012. 138-146. p.

Összeállította:
Vörösne Adler Erika